

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/28/2020
Identifikačné číslo spisu:	2119011184
Dátum vydania rozhodnutia:	18.05.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Szabo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:2119011184.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Szaba a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Hatalu v trestnej veci obvineného K. K. pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák., prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 18. mája 2020 v Bratislave dovolanie obvineného K. K., ktoré podal prostredníctvom zvoleného obhajcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo 14. januára 2020, sp. zn. 6To/141/2019, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného K. K. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Obvinený K. K. bol rozsudkom Okresného súdu Trnava z 19. septembra 2019, sp. zn. 1Tk 1/2019 uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák., na skutkovom základe, že dňa 14. decembra 2018 v čase okolo 17:28 hod. v obci C. na adrese H. č. XXX/X vo dvore rodinného domu po predchádzajúcej vzájomnej fyzickej potýčke napadol kuchynským nožom o dĺžke čepele 16,5 cm svojho brata K. K. tým spôsobom, že ho bodol jedenkrát do oblasti brucha, čím mu spôsobil krvácajú šok po náboe anatomicke atypického laloka pečene s výrazne krvácajúcim charakterom, následkom čoho poškodený K. K. dňa 14. decembra 2018 v čase o 18:15 hod. zraneniu podľahol.

Za to bol obvinený odsúdený podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. s prihliadnutím na § 36 písm. j) Tr. zák. a § 38 ods. 3 Tr. zák. a s použitím § 39 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) rokov.

Podľa § 48 ods. 3 písm. b), ods. 4 Tr. zák. súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. a § 78 ods. 1 Tr. zák. súd uložil obvinenému ochranný dohľad na 2 (dva) roky.

Podľa § 77 ods. 1 Tr. zák. súd uložil obvinenému povinnosť po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody dostať sa do dvoch pracovných dní po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody k probačnému a mediačnému úradníkovi Okresného súdu Trnava a v rámci uloženého ochranného dohľadu

- a) oznamovať potrebné údaje o spôsobe a zdrojoch svojej obživy a tie aj preukazovať,
- b) osobne sa hlásiť jedenkrát za dva kalendárne mesiace u probačného a mediačného úradníka Okresného súdu Trnava a
- c) vopred oznamovať vzdialenie sa z miesta bydliska (okrem pravidelne opakujúcich sa vzdialení, o ktorých bol probačný a mediačný úradník vopred informovaný).

Proti uvedenému rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie o ktorom rozhodoval Krajský súd v Trnave na verejnom zasadnutí uznesením zo 14. januára 2020, sp. zn. 6To/141/2019, ktorým podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného zamietol ako nedôvodné (č. l. 573).

Odpis rozhodnutia krajského súdu obvinený prevzal 4. marca 2020, obhajca 5. marca 2020 a prokurátor 3. marca 2020 (č. l. 582).

Okresný súd Trnava dňa 28. apríla 2020 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie obvineného, ktoré podal prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Jána Foltána. Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa 23. marca 2020 z dôvodov § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. (č. l. 588 - 591).

V rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. obvinený namietal, že z vykonaného dokazovania v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred okresným a krajským súdom nebol bez akýchkoľvek pochybností preukázaný úmysel usmrtiť poškodeného K. K., ako to predpokladá ustanovenie § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. Poukázal na viaceré znalecké posudky jednotlivých pribratých znalcov z ktorých vyplýva, že neboli zistené patologické rysy osobnosti, ktoré by sa prejavili pri spáchaní trestného činu s poukázaním na dominanciu jednotlivých rúk, pričom jeho dominantnou rukou je ľavá ruka. Ďalej obvinený poukázal na závery znaleckých posudkov, podľa ktorých konanie obvineného bolo impulzívne, pričom nie je akčný typ riešiaci konflikty. Obvinený poukázal aj na závery znaleckého posudku spoločnosti Expert Group, k. s. z 8. augusta 2019.

Ďalej obvinený poukázal na výpovede svedkov, ktorí opísali poškodeného ako verbálne a fyzicky agresívneho v posledných rokoch, pričom obvinený bol zo strany poškodeného terčom častých urážok a vyhrážok. Obvinený uviedol, že mal snahu sa osamostatniť a zabezpečiť si vlastné bývanie, a preto nebolo v jeho úmysle usmrtiť poškodeného. Úmysel usmrtiť poškodeného nebol podľa obvineného v rámci výsledkov vykonaného dokazovania preukázaný. Podľa obvineného z doposiaľ vykonaných dôkazov sa vôbec nejaví istota, že by naplnil znaky žalovaného trestného činu v zmysle ustanovenia § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák., pričom spochybňoval odôvodnenia rozhodnutí okresného i krajského súdu.

Záverom svojho mimoriadneho opravného prostriedku obvinený navrhol, aby dovolací súd rozhodol, že podľa § 386 ods. 1 Tr. por. Krajský súd v Trnave uznesením z 14. januára 2020, sp. zn. 6To/141/2019 porušil zákon a podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie v celom rozsahu, ako aj rozsudok Okresného súdu Trnava z 19. septembra 2019, sp. zn. 1Tk/1/2019 a prikázal Okresnému súdu Trnava, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a opätovne rozhodol.

Predseda senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručil rovnopis dovolania stranám trestného konania s upozornením, že sa môžu k dovolaniu obvineného vyjadriť. Uvedenú možnosť vyjadriť sa využila krajská prokurátorka podaním doručeným na okresný súd dňa 14. apríla 2020 (č. l. 627 - 631), v rámci ktorého uviedla, že obvinený v dovolaní uviedol totožné skutočnosti ako v odôvodnení odvolania zo dňa 29. októbra 2019, pričom rozhodnutia oboch súdov považuje za správne a vydané v súlade so zákonom na podklade dostatočne zisteného skutkového stavu pri aplikácii príslušných ustanovení Trestného zákona.

Trestná činnosť podľa prokurátorky bola obvinenému jednoznačne a nepochybne preukázaná dôkazmi,

ktoré boli zabezpečené v priebehu prípravného konania a v konaní pred súdom, pričom dokazovanie bolo vykonané v súlade so zákonom. Vzhľadom na to, že obvinený v dovolaní uviedol totožné skutočnosti, ako v odôvodnení odvolania, je potrebné uviesť, že týmito sa vo svojom rozhodnutí už podrobne vysporiadal krajský súd.

K napadnutému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. prokurátorka uviedla, že dovolací súd nie je oprávnený na revíziu právoplatných rozhodnutí, zameranú na zisťovanie správnosti a úplnosti zisteného skutkového stavu, ktorý bol ustálený okresným a krajským súdom, pokiaľ je dovolanie podané inou osobou, ako ministrom spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Tr. por., s poukázaním na uznesenie Najvyššieho súdu z 18. decembra 2012, sp. zn. 2 Tdo 73/2012, ako aj na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijaté 14. júna 2010, sp. zn. Tpj 39/2010.

Vzhľadom na vyššie uvedené, prokurátorka považuje dovolanie obvineného za nedôvodné, pretože nie sú splnené zákonné podmienky, a preto ho navrhla v zmysle § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

Vyjadrenie prokurátorky bolo zaslané na vyjadrenie obvinenému, obhajcovi a poškodenému, avšak do konania neverejného zasadnutia sa nikto k nemu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pri predbežnom prieskume zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, 3 Tr. por.). Dovolanie bolo podané po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.). Zároveň však zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. [§ 382 písm. c) Tr. por.].

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach opakovane zdôrazňuje, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá zásada je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Dovolanie preto možno podať iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por., pričom dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 1 Tr. por.). Dovolací súd je viazaný uplatnenými dôvodmi dovolania a ich odôvodnením (§ 385 ods. 1 Tr. por.) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy.

Dovolateľ vo svojom mimoriadnom opravnom prostriedku uplatnil dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu dovolací súd skúma, či skutok ustálený súdmi nižšieho stupňa bol správne podradený pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Iba opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin, alebo že skutok nie je trestným činom.

Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod týmto sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až 30 Tr. zák.), premlčania trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného alebo súhrnného trestu, spoločného trestu alebo

d'alsieho trestu (§ 41 až 43 Tr. zák.), ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. Uvedené ustanovenie sa vzťahuje aj na porušenie iných hmotnoprávných predpisov ako je Občiansky zákonník, Obchodný zákonník, pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnomu posúdeniu skutku.

K tomuto dovolaciemu dôvodu je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy nižšieho stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo vyplýva aj z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. To znamená, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie.

V tomto smere Najvyšší súd považoval za potrebné dodať zároveň tiež to, že je na rozhodnutí súdu zvážiť, akú voľbu dôkazného prostriedku použije pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., ako aj práva podľa § 2 ods. 1 Tr. por. a či určitú skutkovú okolnosť, ktorú považuje za dokázanú, bude overovať ďalšími dôkaznými prostriedkami. Z uvedeného vyplýva, že v prípade, ak popri sebe stoja viaceré dôkazy, dovolací súd nie je oprávnený sa vyjadrovať k výberu dôkazov súdmi nižšieho stupňa.

S poukázaním na námietky ohľadne nepreukázania subjektívnej stránky je potrebné poukázať na skutočnosť, že tento dovolací dôvod preto nemôže napĺňať ani poukaz na to, že vykonaným dokazovaním nebola v konaní preukázaná subjektívna stránka trestného činu. To totiž predstavuje vnútorný vzťah páchateľa k spáchanému trestnému činu, ktorý nemožno skúmať priamo, ale len sprostredkované, t. j. tak, ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie skutku v skutkovej vete rozhodnutia ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť. (R 3/2011)

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. slúži výlučne na nápravu hmotnoprávných chýb. Dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, tzn. nie je prípustné právne účinne namietať, že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu s poukázaním na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2012, sp. zn. 2 Tdo 73/2012.

Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa. V tomto smere dovolací súd odkazuje na ustálenú judikatúru k výkladu a aplikácii dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Z obsahu dovolania vyplýva, že vo vzťahu k citovanému dovolaciemu dôvodu dovolateľ uplatnil výlučne námietky, ktorými zjavne vybočil z deklarovaného dovolacieho dôvodu. Jeho námietky smerovali proti spôsobu hodnotenia dôkazov a správnosti skutkových zistení súdmi nižšieho stupňa, ako aj proti správnosti posúdenia zisteného skutku.

Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu konania obvineného, posúdeného ako obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák., táto zodpovedá priebehu skutkového deja uvedeného vo výroku napadnutého rozhodnutia po objektívnej i

subjektívnej stránke a je správna, pričom obvinenému bol správne a v súlade so zákonom uložený trest odňatia slobody pri aplikácii ustanovenia § 39 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák. vo výmere 12 rokov.

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

V posudzovanej veci, ako z vyššie uvedeného vyplýva, neboli splnené zákonné podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného K. K. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.